

یکشنبه 16 شهریور 1393- 11 ذیقعدة 1435 - 7 سپتامبر 2014

شهید احمد بشاره صیفی در مهرماه سال ۱۳۱۸ هجری شمسی در روستای رستم‌آباد از توابع شهرستان مهران (استان ایلام) چشم به جهان هستی گشود.

* 16 شهریور در دفاع مقدس

* شهادت شهید احمد بشاره صیفی (1359ش)

اشاره:

شهید احمد بشاره صیفی در مهرماه سال ۱۳۱۸ هجری شمسی در روستای رستم‌آباد از توابع شهرستان مهران (استان ایلام) چشم به جهان هستی گشود. احمد، تحصیلاتش را تا کلاس ششم ابتدایی (نظام قدیم) ادامه داد و به واسطه فراهم نبودن شرایط مناسب برای ادامه تحصیل و نبود امکانات کافی، به شغل کشاورزی روی آورد. احمد با تحمل سختی‌ها، راه را برای رشد فرزندان هموار ساخت. احمد بشاره صیفی سرانجام در سحرگاه روز شانزدهم شهریورماه سال ۱۳۵۹ هجری بر اثر اصابت ترکش ناشی از گلوله‌های توپ دشمن بعضی هنگام اشغال شهر مهران در سن چهل و یک سالگی به مقام عظمای شهادت نائل گردید.

* 16 شهریور در گذر تاریخ

* تظاهرات عظیم مردمی ضد رژیم پهلوی به دعوت روحانیت

در سراسر کشور (1357 ش)

اشاره:

تظاهرات روز عید فطر، در 13 شهریور

سال 57، زمینه را برای تظاهرات 16 شهریور فراهم آورد. در روز 16 شهریور 57، در پی دعوت جامعه روحانیت مبارز، حدود دو میلیون نفر از مردم قهرمان تهران به عنوان اعتراض به رژیم، در میدان شهیدان تجمع کردند. در این روز، نام میدان شهیدان به میدان آزادی تغییر یافت. در این راهپیمایی، در حالی که آیت‌الله طالقانی پیشاپیش جمعیت حرکت می‌کرد، مورد هتک حرمت از سوی مزدوران رژیم طاغوت قرار گرفت. ولی انبوه مردم و توقف آنها در خیابان، مانع اقدام پلیس گردید. در ادامه در میدان آزادی، قطعنامه‌ای که تهیه شده بود قرائت و مورد تأیید و تصویب مردم قرار گرفت. در این قطعنامه، آزادی و استقلال، حکومت اسلامی با رهبری امام خمینی، آزادی زندانیان سیاسی، انحلال ساواک و برچیده شدن رژیم شاه مطرح شده بود. به دنبال تظاهرات مفصل و همه جانبه امروز در تهران و شهرستان‌ها، هیئت دولت تصویب‌نامه‌ای صادر و به موجب آن مقرر گردید از بامداد روز هفدهم شهریور، در تهران و یازده شهر قم، تبریز، مشهد، اصفهان، شیراز، آبادان، اهواز، کرج، قزوین، کازرون و جهرم حکومت نظامی به مدت شش ماه برقرار گردد.

* تصویب اعلام حکومت نظامی

در تهران به درخواست شریف امامی نخست وزیر پهلوی (1357ش)

اشاره:

به دنبال تظاهرات میلیونی و خشم‌آلود چند روز اخیر ملت انقلابی ایران علیه رژیم سفاک طاغوت، جعفر شریف امامی، نخست وزیر رژیم پهلوی، روز شانزدهم شهریور 57، از دو مجلس شورای ملی و سنا تقاضای تشکیل جلسه فوق العاده کرد و بعد از ظهر همان روز، جلسه هیئت وزیران تشکیل شد. در این جلسات، مدتی درباره تسلط یافتن به اوضاع و راه‌های جلوگیری از آشوب‌ها و آتش سوزی‌ها تبادل افکار گردید. سرانجام شریف امامی ضمن سخنانی افزود که کشور به جریان یک توطئه ضد مردمی قرار گرفته است و محرکین این توطئه نیز شناخته شده‌اند و چاره‌ای جز بازداشت آنان نیست. با قوانین فعلی نمی‌توان متعرض آنان شد و صلاح در این است که برای تسلط به امور و مهار کردن تظاهرات، در تهران و چند شهرستان ناآرام، حکومت نظامی برقرار شود. شریف امامی قول داد که اعلام حکومت نظامی صرفاً به منظور دستگیری محرکین و عوامل خارجی است و به هیچ وجه برای مقابله با مردم نمی‌باشد. به این ترتیب هیئت وزیران، برقراری حکومت نظامی را به تصویب رساند. همزمان با اولین روز از حکومت نظامی در هفدهم شهریور 57، هزاران تن از مردم انقلابی به خاک و خون کشیده شدند و این حادثه زوال رژیم ستمشاهی را سرعت بخشید.

* رحلت عالم دینی، آیت الله
«حاج میرزا محمدباقر آشتیانی» (1363ش)
اشاره:

حاج میرزا محمدباقر بن احمد آشتیانی، در سال 1284ش (1323ق) در خاندانی اهل علم و فضیلت در تهران به دنیا آمد. وی پس از فراغت از سطوح اولیه، به نجف اشرف رفت و در محضر درس آیات عظام: سید ابوالحسن اصفهانی، آقا ضیاءالدین عراقی، سید ابوالحسن اصفهانی و میرزای نائینی، فقه و اصول را آموخت. آیت الله آشتیانی از آن پس در تهران اقامت گزید و سالیان طولانی در مدرسه مروی به تدریس معقول و منقول همت گماشت. ایشان همچنین مدتی نمایندگی و وکالت مطلقه از طرف آیت الله سید ابوالقاسم خویی داشت و شهریه حوزه علمیه قم را از طرف معظم له می‌پرداخت. از این دانشمند فرهیخته بیش از سی اثر برجای مانده که کتاب النکاح، کتاب الصوم، کتاب القضاء، تعلیقاتی بر فرائد و رساله‌ای در لباس مشکوک از آن جمله‌اند. میرزا محمدباقر آشتیانی سرانجام در شب هفدهم شهریور 1363ش برابر با دوازدهم ذی‌حجه 1404ق در هفتاد و نه سالگی در تهران درگذشت و در شهر ری به خاک سپرده شد.

* ارتحال فقیه بزرگوار،
آیت الله «سید حسین بُدلا» (1382ش)
اشاره:

آیت الله سید حسین بدلا در سال 1286ش (1326ق) در قم به دنیا آمد. وی در ابتدا به فراگیری علوم اسلامی روی آورد و از محضر استادانی همچون: شیخ ابوالقاسم کبیر قمی، آخوند ملاعلی همدانی و سید محمدرضا گلپایگانی استفاده نمود. آیت الله بدلا از آن پس در درس آیت الله شیخ عبدالکریم حائری یزدی حاضر شد و طی سالیان متمادی، به مدارج بالای علمی و اخلاقی دست یافت. ایشان از آن پس، به تبلیغ و ترویج معارف دین و احکام شرعی پرداخت و منشأ خدمات خیر گردید. همچنین حضور آیت الله بدلا در حوزه در مقطع فشارهای رضاخانی و تلاش‌های آیت الله حائری یزدی جهت حفظ این کانون نشر معارف ناب دین، دوستی عمیق با آیت الله سید محمود طالقانی، حضور مداوم و ارتباط با محافل دینی و ملی تهران، موجب گشته بود که در شناخت ماهیت جریان‌های فرهنگی و سیاسی جامعه و حوزه، از نگاهی موشکافانه و عبرت‌جو برخوردار باشد. ذهن و ضمیر او به مثابه گنجینه‌ای گرانسنگ و منحصر به فرد از گفتنی‌های تاریخ معاصر ایران و خصال و ملکات کرداری طیف گسترده‌ای از مراجع و عالمان حوزه، میراث ارزنده‌ای برای طلاب جوان و پژوهشگر به شمار می‌رفت که در این رهگذر، تعداد زیادی از وجود ایشان بهره بردند. ایشان با اکثر علما و بزرگان حوزه علمیه قم در طی هشتاد سال اخیر مراوده و رفاقت داشت و سال‌های سال، نماز جماعت یکی از مساجد بزرگ شهر قم را اقامه می‌کرد. آیت الله بدلا سرانجام در شب 16 شهریور 1382ش (9 رجب 1424ق) در 96 سالگی درگذشت و در حرم حضرت معصومه مدفون گردید.

* در انتخابات هیئت رئیسه مجلس شورای ملی، مهندس ریاضی به ریاست و دکتر خطیبی و دکتر سعید به نیابت ریاست رسیدند (1350ش)

* در جلسه هیئت مدیره کانون
وکلای دادگستری، محمد رضا جلالی نائینی به ریاست انتخاب شد (1351ش)

* هواپیماهای عراق نوار مرزی ایران را بمباران کرد. (1353ش)

* در این حملات 15 کشته و پنج زخمی باقی ماند. دولت ایران به انتقام اعمال عراق به دهکده های مرزی آن کشور حمله کرد و تلفات سنگینی بر جای گذاشت

* محمد یگانه وزیر مشاور و
رئیس سازمان برنامه به جای جمشید آموزگار نماینده ایران
در اوپک شد (1356ش)

* ارتشبد غلامعلی اویسی فرمانده نیروی زمینی به فرمانداری نظامی تهران منصوب و معرفی شد (1357ش)

* درگذشت آیت الله سید حسن طاهری خرم آبادی (1392ش)

اشاره:

حضرت آیت الله سید حسن طاهری خرم‌آبادی در روز اول خرداد ماه 1317 هجری شمسی در خرم‌آباد به دنیا آمد. پدرش مرحوم حاج سید حیدر طاهری خرم‌آبادی از شاگردان برجسته مرحوم آیت‌الله حاج شیخ عبدالکریم حائری یزدی و از دوستان نزدیک حضرت امام(ره) و آیت‌الله گلپایگانی(ره) بود. آیه‌الله سید حسن طاهری خرم‌آبادی که شیفتگی زائدالوصفی به پدر داشت، در سن 9 سالگی مجبور به بردوش کشیدن داغ هجرت پدر شد و این یتیمی زود هنگام در پرورش و استواری آینده او تأثیر بسزائی داشت. مادر او نیز که زنی پاکدامن و از طائفه اشعریون قم بود، در حدود سال 1360 شمسی دار فانی را وداع گفت.

آیت الله خرم‌آبادی، در دوران تحصیل تحصیلات خود را در یکی از دبستانهای خرم‌آباد اصرار داشت که با لباس روحانیت به مدرسه برود؛ اما بسیاری از معلمان شدیداً با این مسئله مخالف بودند که پشتیبانی‌های مرحوم حجه‌الاسلام والمسلمین حاج سید احمد طاهری، عموی ایشان، آنها را وادار به سکوت می‌کرد. برخی از کتابهایی که ایشان به رشته تحریر درآورده، بدین شرح است:

1- رساله فی صله الرحم و قطعيتها؛ 2- رساله فی مقدار المهر؛ 3- مسئله ولایه الفقیه فی کلام الشیخ الانصاری؛ 4- اسلام و مسائل اجتماعی؛ 5- ولایت فقیه و حاکمیت ملت؛ 6- جهاد در قرآن؛ 7- رساله‌ای در عموم حجیت بینه. برخی از کتب ایشان در دست چاپ است که از آنها می‌توان به کتابی در ردّ شبهات وهابیه و کتابهایی چون منابع مالی اسلام در حکومت اسلامی و کتاب الخمس و ذبیح اهل کتاب و کتاب ولایه الفقیه اشاره کرد. در طول سالهای مبارزه روحانیت و ملت ایران با رژیم پهلوی، آیه‌الله طاهری خرم‌آبادی، بارها و بارها مورد تعقیب ساواک قرار گرفت و بارها تبعید یا زندانی شد. اما بینش صحیح وی از انقلاب و همچنین اطاعت محض از امام(ره) و علاقه وافر به ایشان، تبعید و زندان و... را بر ایشان هموار می‌ساخت. آیه‌الله طاهری خرم‌آبادی، در حدود

سال 56 به عضویت رسمی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم درآمد، هر چند پیش از آن نیز در فعالیتهای مبارزاتی با اعضای این مرکز همکاری داشت. ایشان پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی نیز در مسئولیت‌های گوناگون به ایفای نقش پرداختند و خدمات ارزشمندی را در عرصه‌های گوناگون به انجام رساندند. برخی از فعالیتهای ایشان پس از پیروزی انقلاب بدین شرح است: 1- عضویت در مجلس خبرگان قانون اساسی به نمایندگی از مردم لرستان؛ 2- عضویت در جامعه مدرسین حوزه علمیه قم؛ 3- نمایندگی امام در امور حج و زائران بیت‌الله الحرام؛ 4- نمایندگی حضرت امام در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در سال 1360؛ 5- نمایندگی امام در پاکستان؛ 6- عضویت در مجلس خبرگان رهبری و عضویت در هیئت رئیسه آن؛ 7- امامت جمعه موقت تهران با حکم مقام معظم رهبری.

* حدود ساعت 30/7، تظاهراتی در تهران با شرکت جمعیتی حدود 2 هزار نفر در منطقه قیطریه برپا شد. (1357ش) اشاره:

همچنین در همین زمان تظاهرات دیگری از سوی جمعیتی حدود 10 هزار نفر در میدان ونک و از سوی حدود 2 هزار نفر در میدان ژاله تهران برپا شد. گروه‌های تظاهر کننده پس از ملحق شدن به یکدیگر که جمعیتی حدود 40 هزار نفر بودند، به سمت میدان آزادی تهران حرکت کردند.

* شهید بهشتی در حضور جمعیتی حدود 3 هزار نفر در انتهای خیابان آیزنهاور و در کنار میدان شهید تهران، قطعنامه‌ای را در 10 ماده قرائت نمود. (1357ش) اشاره:

آزادی کلیه زندانیان سیاسی، برقراری حکومت اسلامی به رهبری امام، بررسی دانشگاه‌ها و وضعیت دانشجویان و... از مواد این قطعنامه بود.

* در ساعت 50/19، تظاهراتی از سوی حدود 200 نفر در مسجد سیلمان برپا شد. (1357ش) اشاره:

تظاهرکنندگان ضمن سردادن شعار در حمایت از امام زمان و علیه رژیم، شیشه‌های یکی از شعب بانک صادرات این شهر را شکستند و حدود 23 نفر دستگیر شدند.

* دولت ایران با انتشار اعلامیه‌ای، برقراری حکومت نظامی را برای مدت 6 ماه در شهرهای کرج، قزوین، قم، مشهد، تبریز، اهواز، آبادان، اصفهان، شیراز، کازرون و جهرم اعلام کرد. (1357ش)

* تظاهراتی از سوی حدود 200 نفر از دانشجویان ایرانی علیه رژیم شاه در مرکز شهر لس‌آنجلس امریکا برپا شد. همچنین در پی تظاهراتی که هفته گذشته در ایالت متحده برپا شده بود، حدود 171 نفر به دست پلیس دستگیر شدند. (1357ش)

* 11 ذیقعدہ درگذر تاریخ

* ولادت پیشوای هشتم مسلمانان، حضرت امام رضا(ع) (148 ق)

اشاره:

حضرت امام علی بن موسی الرضا(ع) در مدینه منوره به دنیا آمد. ابوالحسن کنیه و رضا، صابر، رضی و وفی از القاب آن حضرت می‌باشند. مادرش أم‌البنین که تکتم، نجمه و طاهره‌اش نیز می‌خوانند. هارون الرشید، محمد امین و عبدالله مأمون در زمان امام رضا(ع) خلافت کردند. تنها فرزند امام رضا(ع) حضرت جوادالائمه(ع) می‌باشد. آن حضرت در اواخر عمر، به درخواست مامون عباسی، به مرو رفته و به اصرار خلیفه، ولایتعهدی او را می‌پذیرد. با پذیرش ولایتعهدی، مامون قصد داشت هم امام را تحت نظر خود داشته باشد و هم خود را دوستدار اهل بیت عنوان کرده و از محبوبیت برخوردار گردد. اما سرانجام مامون، خود، امام را به شهادت رساند.

* تأسیس سلسله ی «آل بویه»

خاندان مشهور شیعی ایرانی (321 ق)

اشاره:

خاندان آل‌بویه که به دیالمه و دیلمیان نیز معروف بودند، در ایران و عراق حکمرانی می‌کردند. بنیانگذاران سلسله‌ی آل‌بویه، سه برادر به نام‌های علی، حسن و احمد بودند. پادشاهان این خاندان در زمان حکومت خود، سرزمین‌های بسیاری را تصرف کردند و حتی احمد، بغداد را به تصرف خود درآورد. زمامداران آل بویه خدمات ارزنده‌ای به علم و فرهنگ اسلامی کردند و از نویسندگان و دانشمندان زمان خود، تجلیل به عمل می‌آوردند. آن‌ها به اقامه و احیاء مراسم و شعائر دین اسلام و مذهب شیعه اهتمام داشتند. از این خاندان، آثار بسیاری در ایران و عراق بر جای مانده که بیمارستان عضدی بغداد، از آن جمله است.

* تولد عالم جلیل‌القدر «شیخ مفید» فقیه و متکلم نامدار شیعه (336 ق)

اشاره:

محمد بن محمد بن ثعمان معروف به

شیخ مفید در روستای عکبرا در نزدیکی بغداد متولد شد. پدر مفید شغل معلمی داشت و بدین جهت فرزندش به لقب ابن معلم مشهور بوده است. در کودکی به همراه پدر به بغداد آمد و فراگیری علم را نزد ابوعبدالله حسین بن علی معروف به جُعَل، آغاز کرد. سپس نزد ابوسریا به علم‌آموزی پرداخت. ابن‌شهر آشوب

لقب مفید را به اشاره‌ی امام عصر(عج) می‌داند. هرچند برخی براین‌باورند که این لقب توسط اهل‌سنت به او داده شده است. او کلام را در نزد مظفر بن محمد ابوالجیش خراسانی و حسین بن علی بصری و علی بن عیسی رمانی از مشایخ معتزله آموخته است. سیدمرتضی و سید رضی از شاگردان مشهور شیخ مفید می‌باشند. همچنین ده‌ها اثر ارزشمند در رشته‌های کلام و عقاید، فقه، اخلاق اسلامی، امامت و فلسفه‌ی سیاسی در اسلام از شیخ مفید به جای مانده است.

شیخ مفید در سال 413 ق در هفتاد و هفت سالگی

در بغداد درگذشت.

* آغاز جنگ «نادرشاه افشار»

برای تصرف هندوستان (1151 ق)

اشاره:

قرار بود که محمدشاه، پادشاه تیموری هند، مرزهای خود را بر روی مخالفان نادرشاه ببندد، ولی این امر با تعلق تیموریان هندی مواجه گردید. نادرشاه نامه‌ای عتاب‌آمیز به محمدشاه فرستاد و خود به همراه سپاهی گران راهی هند گردید. نادر شهرهای سر راه به سرعت تصرف کرد و در برابر مردم هند به پیروزی رسید. محمدشاه که خود را شکست خورده می‌دید، دولت خود را تسلیم کرد و برای جلب رضایت نادرشاه همه‌ی خزاین هند را به او تقدیم نمود. از جمله‌ی این غنائم، جواهرات گران قیمت تخت طاووس و کوه نور می‌باشند.